

uczestniczyła w rekrutacji na I rok studiów jako sekretarz Komisji Rekrutacyjnej, egzaminator biologii na takie kierunki studiów jak biologia, pedagogika i psychologia oraz jako członek komisji.

W pamięci licznego grona absolwentów biologii UMCS w Lublinie pozostanie zawsze jako osoba pogodna, pełna dużego zaangażowania, życzliwa, posiadająca duży zasób wiedzy botanicznej.

Za wyróżniającą się pracę pedagogiczną otrzymała w 1979 r. Złoty Krzyż Zasługi, a w 1989 r. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Ponadto brała czynny udział w pracy Związku Nauczycielstwa Polskiego, gdzie pełniła różne funkcje na szczeblu uczelni i wydziału. Za tę działalność została w 1987 r. wyróżniona Złotą Odznaką ZNP.

15 grudnia 1994 r. została pochowana na Cmentarzu Rzymsko-Katolickim przy ul. Lipowej w Lublinie, żegnana przez rodzinę oraz liczne grono przyjaciół i znajomych.

Tadeusz KRZACZEK

ROZCZNYCE JUBILEUSZE ANNIVERSARIES, JUBILEES

PRO MEMORIA

• **210 rocznica urodzin Alojzego Estreichera (21 VI 1786–1 VIII 1852)**, przyrodnika, ur., zm. w Krakowie, profesora, rektora UJ, długoletniego dyrektora Ogrodu Botanicznego, zasłużonego dla rozwoju tej placówki, kolekcjonera okazów przyrodniczych, autora zbiorów entomologicznych (ok. 30 tys. okazów), mineralogicznych (ok. 5 tys. okazów) i zielnikowych (ok. 8 tys. okazów), sprzedanych do Gabinetu Zoologicznego Warszawskiego oraz Instytutu Agronomicznego w Marymoncie.

• **115 rocznica urodzin Witolda Szyszło (10 VI 1881–1963)**, przyrodnika, geografa, ur. w Warszawie, zm. w Limie, profesora Uniwersytetu w Limie, podróżnika po Ameryce oraz m.in. Afryce i Wyspach Kanaryjskich, badacza przyrody różnych kontynentów, głównie Ameryki Południowej (doliny Amazonki), autora licznych artykułów i książek opisujących przyrodę wielu regionów klimatycznych, m.in. monografii przyrodniczej Amazonii *La Natureza en la América Ecuatorial* (1955), zawierającej obszerne dane o florze i roślinności tego obszaru.

• **20 rocznica śmierci Ewy Śliwińskiej (7 X 1909–25 IV 1976)**, botanika, artysty plastyka, ur. w Kijowie,

zm. w Warszawie, absolwentki Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Uniwersytetu Warszawskiego oraz Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, kustoszka Muzeum Narodowego w Warszawie, autorki opracowań cytologicznych roślin z rodzaju *Oenothera*, książki *Historia naszych zbóż* (Lwów 1937, 1946) oraz wielu prac plastycznych z zakresu grafiki, planowania przestrzennego i architektury wnętrz.

• **15 rocznica śmierci Karola Kaniewskiego (14 XI 1907–1 V 1981)**, botanika, ur., zm. w Warszawie, profesora SGGW, kierownika Katedry Botaniki Przemysłowej. Prowadził badania nad zjawiskami genetycznymi u pszenicy oraz histogenezą owoców.

Alicja ZEMANEK

50-LECIE PRACY PROF. DR HAB. JANINY JASNOWSKIEJ W SZKOLNICTWIE WYŻSZYM

50th anniversary of Prof. Janina Jasnowska's work
in high education

Szczeciński Oddział Polskiego Towarzystwa Botanicznego zorganizował w dniu 29 stycznia 1996 r. miłą uroczystość jubileuszową z okazji mijających pięćdziesięciu lat pracy w szkolnictwie wyższym prof. dr hab. Janiny Jasnowskiej. Od dnia 1 lutego br. prof. J. Jasnowska rozpoczęła „drugie półwiecze”

Fot. 1. Uczestnicy uroczystego zebrania Szczecińskiego Oddziału PTB zorganizowanego z okazji jubileuszu prof. dr hab. Janiny Jasnowskiej

Phot. 1. Participants of ceremonial meeting of the Szczecin Branch of Polish Botanical Society organized on Prof. Janina Jasnowska's jubilee.

swojej pracy zawodowej, kontynuowanej na stanowisku kierownika Katedry Botaniki Akademii Rolniczej w Szczecinie. Należy dodać, że 50-lecie pracy zbiega się z Jubileuszem 70-lecia Pani Profesor.

W zorganizowanej uroczystości uczestniczyło ponad 50 osób – członków PTB i przyjaciół. Spotkanie uświetnił oracją w języku łacińskim prof. dr hab. Stanisław Marek z Uniwersytetu Wrocławskiego, który wygłosił również referat naukowy pt. „Wstępne rozpoznanie karpologiczne profili torfowych na traszecie poprzecznym doliny dolnej Odry”. Są to badania prowadzone we współpracy z zespołem szczecińskim, kierowanym przez prof. J. Jasnowską. 50-lecie pracy przedstawił dr Stefan Markowski. Część towarzyszą przy lampce szampana i kawie wypełniły wspomnienia, wzbogacone seriami przeźroczy i fotografii, przywołującymi także pamięć o Mężu Jubilatki śp. prof. Mieczysławie Jasnowskim.

Prof. Janina Jasnowska zatrudniona jest w szkolnictwie wyższym od 1 lutego 1946 r. Do pracy zaangażowana została jako studentka, na stanowisko asystenta demonstratora, niemal równocześnie z przyję-

ciem na studia na Uniwersytecie i Politechnice we Wrocławiu. Tu, w Katedrze Botaniki Wydziału Rolniczego pod kierunkiem swojego Mistrza, profesora Stanisława Tołpy, przechodziła w ciągu 10 lat kolejne szczeble awansu zawodowego aż do stanowiska adiunkta. W 1955 r., razem z Mężem, Mieczysławem Jasnowskim, przeniosiła się do Szczecina, kontynuując pracę w Katedrze Botaniki kierowanej przez profesora Stefana Kownasa, w nowo utworzonej Wyższej Szkole Rolniczej, obecnej Akademii Rolniczej.

Wszystkie lata pracy Pani Profesor wypełnione były bardzo aktywną działalnością dydaktyczną i naukową. Dorobek naukowy prof. Janiny Jasnowskiej obejmuje ponad 150 publikacji i około 70 ważniejszych opracowań niepublikowanych, wykonanych na potrzeby gospodarki i ochrony przyrody.

Działalność naukowa prof. J. Jasnowskiej dotyczy problematyki geobotanicznej Pomorza Zachodniego, zwłaszcza rozpoznania walorów przyrodniczych terenów, które zachowały cechy naturalności – oraz perspektywicznej oceny ich stanu. Badania geobotanicz-

ne to w pierwszym rzędzie badania szaty roślinnej, rozpoznanie i klasyfikacja zbiorowisk roślinnych oraz rejestrowanie flory roślin naczyniowych i mszaków, z uwzględnieniem charakteru siedlisk. Są one przedmiotem licznych publikowanych i niepublikowanych opracowań. Zgromadzone w ciągu kilkudziesięciu lat dane stanowią znaczący wkład w wiedzę o regionie, dając równocześnie podstawę do porównań stanu aktualnego z przeszłością i do określenia zachodzących zmian, zarówno spontanicznych jak i spowodowanych oddziaływaniem człowieka.

Wyodrębnioną pozycję mają terenowe badania ekosystemów torfowiskowych, prowadzone zespołowo pod kierownictwem prof. Mieczysława Jasnowskiego, którego niezastąpioną partnerką była prof. J. Jasnowska. Współpracowała w badaniach roślinności i stratygrafii złóż torfowych, uczestniczyła w tworzeniu koncepcji syntetycznego przedstawienia torfowisk Polski, poprzez zastosowanie kartoteki selekcyjnej (kiedy nie było jeszcze komputerów) oraz wielometatycznego *Atlasu torfowisk*, którego wzorcowe opracowanie zostało wykonane na przykładzie województwa szczecińskiego.

Prof. J. Jasnowska uczestniczyła też w badaniach ekologicznych wybranych obiektów, w szczególności na torfowiskach nakredowych – "Tchórzyno" (1972), „Kłocie Ostrowickie" (1991), „Dolina Róży" (1993) – z uwzględnieniem sukcesji przebiegających w zbiorowiskach torfotwórczych, których historia jest zapisana w stratygrafii złóż. Podobnie uczestniczyła w badaniach torfowisk dystroficznych, które dały podstawę do oryginalnego ujęcia syntaksonomicznego np. torfowisk kotłowych na Pojezierzu Bytowskim (wspólnie z M. Jasnowskim 1981, 1982). Ostatnio prowadzi badania dynamiki rozwojowej zbiorowisk roślinności torfotwórczej w bagiennej dolinie dolnej Odry, wspólnie z zespołem Katedry Botaniki, we współpracy polsko-niemieckiej (wstępne wyniki oddano do druku w 1995 r.).

Zagrożenie torfowisk przez działalność człowieka, jak eksploatacja czy zmiana stosunków wodnych, od dawna stanowiły przedmiot badań J. Jasnowskiej. Problematyki tej dotyczyła rozprawa habilitacyjna pt. *Wpływ zaburzeń warunków wodnych na roślinność torfowiskową Lasów Czarnocińskich* (1968) oraz inne publikacje, np. *Ginące torfowiska wysokie i przejściowe w pasie nadbałtyckim* (1968). Powtórzone badania torfowisk na Pobrzeżu Koszalińskim po ok. 20–25 latach dostarczyły materiałów do publikacji *Konsekwencji melioracji wodnych w świetle badań geobotanicznych* (1995). Badania torfowisk zniszczonych przez eksploatację ujawniają skalę zagrożeń roślinno-

ści torfowisk atlantyckich Ziemi Słupskiej (1995), dorzeczca Parsęty (1996), jak i w ogóle torfowisk wysokich drastycznie przekształconych przez odwodnienia.

Dziedzina, którą J. Jasnowska zajmowała się od najwcześniejszych lat, jest ochrona przyrody. Publikacja *Roślinność rezerwatu cisowego w Czarnym Człuchowskim na Pomorzu* (1957) była początkiem badań w rezerwach przyrody, kontynuowanych latami w różnych obiektach. Do najważniejszych osiągnięć w tym zakresie należy dokumentowanie i zgłaszanie obiektów pod ochroną prawną, w tym rezerwatu na rzece Drawie utworzonego w 1974 r., poszerzonego następnie i przekwalifikowanego w 1990 r. na Drawieński Park Narodowy. Decyzje te poprzedzone były wieloletnimi badaniami geobotanicznymi na tym terenie, przedstawionymi w serii publikacji naukowych, a przede wszystkim w monografii *Przyroda projektowanego Drawieńskiego Parku Narodowego* pod red. L. Agapowa i M. Jasnowskiego (1986). J. Jasnowska jest współautorką wszystkich rozdziałów na temat roślinności oraz autorką rozdziału o roli dydaktycznej Drawieńskiego Parku Narodowego.

Na podstawie wniosków i dokumentacji opracowanych przez nią indywidualnie lub we współautorstwie, zostało utworzonych ponad 20 rezerwatów przyrody w województwie szczecińskim, gorzowskim i pilskim, a kilkanaście dalszych czeka na zatwierdzenie, w tym szczególnie zbadane tak cenne i duże obiekty jak „Dolina Róży" na Ziemi Pilskiej oraz rezerwat „Wilcze Uroczysko-Olszanka" w województwie szczecińskim (1972) – ostatnio zgłoszony do powiększenia (1994).

Prof. J. Jasnowska szeroko popularyzuje wiedzę o ochronie przyrody oraz w różnej formie przybliża piękno i bogactwo przyrody regionu. Jednym z takich działań jest wydanie wraz z Mężem książki z serii *Przyroda Polska* pt. *Pojezierze Zachodniopomorskie* (1983).

Prof. J. Jasnowska aktywnie uczestniczy w rozwiązywaniu problemów ochrony przyrody w szerokim aspekcie, czego przykładem może być publikacja *Ocena aktualnego stanu i projekt racjonalnej sieci rezerwatów przyrody w północnej części województwa gorzowskiego* (wspólnie z M. Jasnowskim, 1981). Również aktywnie współdziałała w tworzeniu polsko-niemieckiego Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry, zarówno w zakresie badań, jak i popularyzowania tematu przez publikacje, m.in. *Polsko-niemiecki Park Narodowy Dolina Dolnej Odry jako nowatorska koncepcja międzynarodowego obiektu pod ochroną prawną* (1991) oraz *System obszarów chronionych w dolinie dolnej Odry* (1993).

Jako członek Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody w województwie szczecińskim aktywnie zabiega o racjonalny system ochrony rezerwatów, parków krajobrazowych i innych obiektów z zamiarem rozwijania wielkopowierzchniowych chronionych obszarów. Jest inicjatorem stworzenia kompleksowego planu dla województwa i współautorem danych naukowych gromadzonych do czerwonej księgi gatunków zagrożonych w województwie szczecińskim. Ten kierunek działalności naukowej prof. J. Jasnowskiej ma istotne znaczenie praktyczne i dużą wartość społeczną, zwłaszcza w ostatnich latach, gdy sprawy ochrony środowiska nabrały w naszym kraju właściwej wagi.

Prof. J. Jasnowska jest redaktorem, jak również autorem koncepcji książki pt. *Środowisko miasta i rejonu Szczecina – zagrożenia i ochrona* (1993). Jest to zbiorowe dzieło naukowców szczecińskich, w którym został zaprezentowany powojenny dorobek polskich uczonych ośrodka szczecińskiego, stanowiąc kompendium wiedzy o stanie środowiska. Książka obejmuje problemy przyrodnicze, do których należy rozdział autorstwa Pani Profesor pt. „Szata roślinna rejonu Szczecina” oraz problemy: ekologiczne, socjologiczne, urbanistyczne, socjologiczne, zdrowotne i ekonomiczne. Prof. J. Jasnowska zorganizowała tę cenną akcję jako wiceprezes Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego.

Metodyka kształcenia akademickiego w uczelniach rolniczych jest odrębnym nurtem działalności naukowej prof. Janiny Jasnowskiej. Główny akcent metodyczny kładzie na samodzielne studiowanie, jako wiodącą formę w nowoczesnym kształceniu akademickim, gdzie odchodzi się od metod bezpośredniego nauczania. Koncepcje metodyczne, eksperymenty przeprowadzone w procesie kształcenia i ich wyniki oraz badania ankietowe wśród studentów i nauczycieli akademickich z różnych ośrodków, są tematem szeregu publikacji.

W monografii *Zasady doboru i strukturyzacji treści kształcenia w szkole wyższej* (wspólnie z Cz. Maździarzem i K. Denkiem, 1982) J. Jasnowska zastosowała swoje zasady praktycznego programowania kształcenia w uczelni rolniczej.

Praktyczną realizacją założeń metodycznych są pomocnicze publikacje dydaktyczne. Bogatą serię stanowią „Przewodniki metodyczne” dla poszczególnych lat rolniczych studiów zaocznych, wydawnictwa AR Szczecin. Te zbiorowe opracowania, zredagowane przez prof. Janinę Jasnowską według stworzonej przez nią koncepcji, ukazały się po raz pierwszy w latach 1970–1973 jako pięć tomów dla studiów inżyn-

ierskich i jeden tom dla studiów magisterskich. Od tej pory wydano bardzo dużo wznowień, nowych wydań i różnych serii wydawniczych redagowanych do 1981r. przez J. Jasnowską, a następnie przez innych już autorów, którzy uznali przewodniki za niezastąpioną pomoc w samodzielnej pracy studenta. Aktualnie w druku są „Przewodniki metodyczne” dla kierunku Ochrona Środowiska. Także inne uczelnie, np. Politechnika Gliwicka, przystosowały tę formę „Przewodnika metodycznego” do własnych potrzeb.

J. Jasnowska jest także autorką skryptów do ćwiczeń terenowych z botaniki (1968, 1969, 1971, 1973), opracowanych na podstawie oryginalnych rozwiązań metodycznych, w toku praktycznych zajęć ze studentami. Służyły one rozwijaniu umiejętności badawczych m.in. w zakresie metod fitosocjologicznych.

Najważniejszymi książkami dydaktycznymi Pani Profesor są podręczniki. Pierwszy w nich *Botanika – podręcznik do samokształcenia w akademiach rolniczych* – opracowany wspólnie z prof. J. Radomskim, (wyd. PWN 1976, do 1989 r. uzyskał 9 wznowień), przy udziale prof. M. Jasnowskiego został poszerzony i w nowej formie ukazał się w 1995 r. Drugi, dwutomowy podręcznik pt. *Atlas do ćwiczeń botanicznych*, wydany we współpracy z prof. A. Pałczyńskim, (PWN, 1993) zrealizowany został w myśl oryginalnej koncepcji metodycznej, polegającej na kierowaniu obserwacjami i analizą szczegółów w naturze, wspomaganymi dodatkowo obrazem fotograficznym i rysunkiem pomocniczym, jak i całym szeregiem środków do samokontroli i samokorekty. Badania ankietowe, przeprowadzone wśród studentów nad przydatnością podręczników, jak i przewodników metodycznych, potwierdziły ich wysokie walory metodyczne.

Prof. J. Jasnowska, wnosząc do wiedzy pedagogicznej określony wkład teoretyczny, doskonalili jednocześnie w sposób praktyczny proces kształcenia, stosując i sprawdzając w swojej pracy dydaktycznej ze studentami wypracowane założenia i zasady. Realizuje kształcenie w zakresie botaniki na studiach stacjonarnych i zaocznych na różnych kierunkach studiów oraz w zakresie ochrony przyrody na kierunku Ochrona Środowiska. Wykłady z obudową audiowizualną, nowe formy kształcenia, modernizacja programów, to główne cechy Jej pracy dydaktycznej.

J. Jasnowska uczestniczyła w kreowaniu kształcenia telewizyjnego w Telewizyjnym Technikum Rolniczym, realizując przez kilkanaście lat (do stanu wojennego) wzorcowe lekcje telewizyjne z biologii. Jest konsultantem naukowym filmów przyrodniczych w technice video m.in. „Na ratunek Bałtykowi – na ratunek sobie” (zrealizowanego w związku z sesją pre-

mierów w Roneby w Norwegii, 1990), filmu „Dolina dolnej Odry” (1994) – na temat polsko–niemieckiego parku przygranicznego – w wersji polskiej i niemieckojęzycznej, jak i mniejszych etiud telewizyjnych w serii „Skarby przyrody”.

Prof. J. Jasnowska bierze czynny udział w życiu uczelni. Przez kilkanaście lat, jako prodziekan, owocnie kierowała studiami zaocznymi. Od lat osiemdziesiątych stale wybierana do Senatu Uczelni aktywnie działała w wielu komisjach senackich. Poza uczelnią jest: przewodniczącą Szczecińskiego Oddziału PTB i członkiem Zarządu Głównego, V-ce prezesem Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego, członkiem Komitetu Botanicznego PAN, członkiem Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody w Szczecinie, członkiem Rady Naukowej (Prezydium) Drawieńskiego Parku Narodowego, członkiem polsko–niemieckiej Rady Naukowej Międzynarodowego Parku Doliny Dolnej Odry.

Prof. J. Jasnowska z dużym poczuciem odpowiedzialności za każde działanie, jak i pełnym przekonaniem o społecznej wartości pracy nauczyciela akademickiego w kształtowaniu polskiej inteligencji, wykonywała swoje obowiązki zawsze z pełnym oddaniem i bezinteresownością. Nie należała do żadnej partii i nie angażowała się w działalność polityczną, z wyjątkiem roku 1989 – okresu przemian, gdy za udział w organizowaniu wolnych wyborów do Senatu i Sejmu otrzymała dyplom honorowy OKP „Solidarność” Regionu Pomorza Szczecińskiego.

Praca i osiągnięcia Profesor Janiny Jasnowskiej zyskiwały duże uznanie w różnych środowiskach, wyrazem czego są liczne odznaczenia rangi państwowej, resortowej i regionalnej oraz dyplomy i nagrody, w tym szereg nagród ministra.

Stefan FRIEDRICH, Stefan MARKOWSKI

SPIS PUBLIKOWANYCH WAŻNIEJSZYCH PRAC NAUKOWYCH PROF. DR HAB. JANINY JASNOWSKIEJ

- [1] JASNOWSKA J. 1956. O pracy ze studentami koreańskimi. *Życie szkoły wyższej* 5: 69–71.
- [2] JASNOWSKA J. 1957. Roślinność rezerwatu cisowego w Czarnym Czułchowskim na Pomorzu. *Przr. Pol. Zach.* 1/2: 47–64.
- [3] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., KWARTA C. 1958. Roślinność torfowiska Smolniki nad Zalewem Szczecińskim. *Przr. Pol. Zach.* 2: 123–138.
- [4] JASNOWSKA J. 1958. Zmiany mikrostruktury drewna z tężni w Ciechocinku pod wpływem solanki. *Rocz. Sekcji Dendrol.* 16: 7–39.
- [5] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1964. Charakterystyka botaniczna kukurydzy. W: K. RUEBENBAUER (red.), *Kukurydza*. PWRiL, s. 9–28.
- [6] JASNOWSKA J., RADOMSKI J. 1964. Roślinność otwartych zbiorowisk na zachodniej krawędzi dolnej Odry. Cz. 1: Badania florystyczne na zachodniej krawędzi dolnej Odry.
- [7] JASNOWSKA J., RADOMSKI J. 1964. Roślinność otwartych zbiorowisk na zachodniej krawędzi dolnej Odry. Cz. 2. Wykaz flory. *Zesz. Nauk. WSR Szczecin* 17: 85–106.
- [8] JASNOWSKA J., RADOMSKI J. 1964. Roślinność otwartych zbiorowisk na zachodniej krawędzi dolnej Odry. Cz. 3. Charakterystyka fitosocjologiczna muraw kserotermicznych na zachodniej krawędzi doliny dolnej Odry. *Zesz. Nauk. WSR Szczecin* 19, Rol. 1: 69–83.
- [9] JASNOWSKA J. 1966. Próba zastosowania telewizyjnych wykładów w nauczaniu botaniki na studiach dla pracujących. *Studia, Materiały Informacyjne* 1: 57–60.
- [10] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., MARKOWSKI S. 1968. Ginące torfowiska wysokie i przejściowe w pasie nadbałtyckim Polski. *Ochr. Przr. 33*: 69–124.
- [11] JASNOWSKA J. 1968. Morfogenezja i metoda określenia wieku krzewów woskownicy europejskiej *Myrica gale* L. *Zesz. Nauk. WSR Szczecin* 28, Rol. 4: 55–77.
- [12] JASNOWSKA J. 1968. Wpływ zaburzeń warunków wodnych na roślinność torfowiskową w Lasach Czarnocińskich. *Rozprawy WSR Szczecin* 7: 68.
- [13] JASNOWSKA J. 1969. Materiały do ćwiczeń terenowych z botaniki. Szczecin, Skrypty WSR w Szczecinie, ss. 41; (1971 – wyd. 2; 1972 – wyd. 3).
- [14] JASNOWSKA J., RADOMSKI J. 1969. Założenia i koncepcje eksperymentalnego podręcznika z przedmiotów podstawowych na przykładzie botaniki dla studentów studiów zaocznych na Wydział Rolniczy wyższych szkół rolniczych. *Studia, Materiały, Informacje*. 2(9): 86–112.
- [15] JASNOWSKA J. (red.) 1970. Przewodnik metodyczny dla studentów zaocznych 2 roku Wydziału Rolniczego Wyższej Szkoły Rolniczej w Szczecinie. Skrypty WSR Szczecin, ss. 100.
- [16] JASNOWSKA J. (red.) 1971. Przewodnik metodyczny dla studentów III roku studiów zaocznych Wydz. Roln. Skrypty WSR Szczecin, ss. 105; (1974 – wyd. 2).
- [17] JASNOWSKA J. (red.) 1972. Przewodnik metodyczny dla studentów I roku Studiów Zaocznych Wydziału Rolniczego, Skrypty WSR Szczecin, ss. 143.
- [18] JASNOWSKA J. 1971. Metodyka ćwiczeń terenowych z botaniki dla studentów Wydziału Rolniczego. *Stud. Mater. AR* 3(16): 110–119.
- [19] JASNOWSKA J., GRINN U. 1971. Turzyca ptasie łapki (*Carex ornithopoda*) na Pomorzu. *Przr. Pol. Zach.* 1/4: 20–31.
- [20] JASNOWSKA J. (red.) 1972. Przewodnik metodyczny dla studentów Studium Zaocznego 4 roku Wydziału Rolniczego. Skrypty WSR w Szczecinie, ss. 126; (1975 – wyd. 2).
- [21] JASNOWSKA J. (red.) 1972. Przewodnik metodyczny

- dla studentów Zaocznych Studiów Uzupełniających – Magisterskich Wydziału Rolniczego. Skrypty WSR w Szczecinie, ss. 104.
- [23] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., KOWALSKI W., MARKOWSKI S., RADOMSKI J. 1972. Warunki siedliskowe i szata roślinna torfowiska nakredowego w rezerwacie Tchórzyno na Pojezierzu Myśluborskim. *Ochr. Przyr.* **37**: 157–323.
- [24] JASNOWSKA J. 1973. Przewodnik metodyczny dla studentów Studium Zaocznego 5 roku Wydziału Rolniczego. Pr. zbior. pod red. J. Jasnowskiej. Skrypty AR w Szczecinie, ss. 99; wyd. 2–1975.
- [25] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1973. Mszarnik wrzoścowy. *Ericetum tetralicis balticum* w projektowanych rezerwach torfowiskowych. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* **6**: 54–61.
- [26] JASNOWSKA J. 1973. Najbogatsze na Pomorzu Zachodnim stanowiska storczyka błotnego – *Orchis palustris* Jacq. nad jez. Miedwie i jez. Zaborsko w dolinie rzeki Płoni. *Zesz. Nauk. AR Szczecin* **39**(10): 151–165.
- [27] JASNOWSKA J. 1973. „Wąwóz Kamieniec” – projektowany rezerwat florystyczny w powiecie szczecińskim. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* **4**: 31–37.
- [28] JASNOWSKA J. 1973. Wykorzystanie programów Telewizyjnego Technikum Rolniczego przez kandydatów na Zaoczne Studia Rolnicze w Akademii Rolniczej w Szczecinie. *Stud. Mater. AR* **3**(22): 90–99.
- [29] JASNOWSKA J., 1973. Zaoczne studia uzupełniające na Wydziale Rolniczym WSR w Szczecinie w latach 1965–1972. *Stud. Mater. AR* **1**: 150–160.
- [30] JASNOWSKA J. 1975. Z doświadczeń autorów przy pracy nad nowym modelem podręcznika dydaktycznego. Sesja naukowa „Szkolnictwo wyższe i polityka naukowa w XXX-leciu PRL”. *Życie Szk. Wyż.* **7**(8): 299.
- [31] JASNOWSKA J. 1975. Wykorzystanie w procesie dydaktycznym „Przewodników metodycznych” dla studentów studiów zaocznych Wydziału Rolniczego Akademii Rolniczej w Szczecinie. *Stud. Mater. AR* **1**: 133–151.
- [32] JASNOWSKA J., RADOMSKI J. 1976. Botanika. Podręcznik do samokształcenia dla studiów zaocznych akademii rolniczych. PWN, Warszawa. ss. 444; 1978–1989–8 wydań.
- [33] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., MARKOWSKI S., FRIEDRICH S., KOWALSKI W., WOLEJKO T. 1976. A layout of the Western Pomerania peatlands - atlas and synthesis. W: *5th International Peat Congress*. Vol. 4. Congress Raport. Poznań, Poland, September. 21–25 1976, Warszawa, Wydawn. Czas. Techn. NOT, s. 245–267.
- [34] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., MARKOWSKI S. 1976. Projekt atlasu i syntezy torfowisk obszaru Pomorza Zachodniego. (Streszczenie). W: *Sprawozdanie z kongresu. Poznań 21–24.IX.1976*. Wydawn. Czas. Techn. NOT s. 147–151. Materiały V Międzynarodowego Kongresu Torfowego.
- [35] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., MARKOWSKI S. 1976. Formy i metody nauczania botaniki z zastosowaniem nowoczesnych środków technicznych. Konferencja metodyczna z przedmiotów podstawowych w akademiach rolniczych – Botanika. Międzyuczelniany Ośrodek Metodyczny Akademii Rolniczych, Warszawa, s. 23–47.
- [36] JASNOWSKA J. 1976. Zagrożone stanowiska storczyka kukawki *Orchis militaris* L. nad jeziorem Będzin na Pojezierzu Myśluborskim. *Zesz. Nauk. AR Szczecin* **53**, Rol. **14**: 85–93.
- [37] JASNOWSKA J. (red.) 1977. Przewodnik metodyczny dla studentów Studium Zaocznego 1. roku Wydziału Rolniczego. Seria nowa AR w Szczecinie, ss. 266; wyd. 2–1883.
- [38] JASNOWSKA J.(red.) 1978. Przewodnik metodyczny dla studentów 2 roku Studiów Zaocznych Wydziału Rolniczego. AR w Szczecinie, ss. 144.
- [39] JASNOWSKA J.(red.) 1978. Przewodnik metodyczny dla studentów 3 roku Studiów Zaocznych Wydziału Rolniczego. AR w Szczecinie, ss. 120.
- [40] JASNOWSKA J.(red.) 1979. Przewodnik metodyczny dla studentów 4 roku Studiów Zaocznych Wydziału Rolniczego. AR w Szczecinie, ss. 168.
- [41] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1977. Storczyki w rezerwacie torfowiskowym „Bagno Chłopiny” na Pojezierzu Myśluborskim. *Zesz. Nauk. AR Szczec.* **61**, Rol. **15**: 163–184.
- [42] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1977. Zagrożone gatunki flory torfowisk. *Chroń. Przyr. Ojcz.* **4**: 4–14.
- [43] JASNOWSKA J. 1977. Czynniki wpływające na rozmiały słoju rocznych drewna sosny na torfowisku wysokim w zespole *Vaccinio uliginosi-Pinetum*. *Rocz. Sekc. Dendr.* **30**: 5–33.
- [44] JASNOWSKA J. (red.) 1977. Informator i przewodnik programowy dla studentów studiów stacjonarno-zaocznych ekonomiki i technologii produkcji rolniczej. Cz. 1. AR w Szczecinie, ss. 76.
- [45] JASNOWSKA J. (red.) 1978. Informator i przewodnik programowy dla studentów studiów stacjonarno-zaocznych ekonomiki i technologii produkcji rolniczej. Cz. 2. AR w Szczecinie, ss. 95.
- [46] JASNOWSKA J. (red.) 1977. Przewodnik metodyczny i informator dla kandydatów. na studia zaoczne Wydziału Rolniczego. AR w Szczecinie, ss. 163.
- [47] JASNOWSKA J. (red.) 1978. Przewodnik metodyczny i informator dla kandydatów na studia zaoczne Wydziału Zootechnicznego. AR w Szczecinie, ss. 123.
- [48] JASNOWSKA J. 1978. Reserve of steppe vegetation in Brodogóry. W: T. W. WOJTERSKI (red.), *Guide to the Polish International Excursion, 1–20 June 1978*. Polish Assembly 1978. Poznań, Wydawn. Nauk. UAM, *Ser. Biologia* **11**: 45.
- [49] JASNOWSKA J. 1978. Xerothermic grassland of Szczecin region. *ibidem*, s. 14–15.
- [50] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1979. *Erica tetralix* L. na Pomorzu. *Fragm. Flor. Geobot.* **25**: 269–279.
- [51] JASNOWSKA J. 1979. Próby tworzenia skorelowanych programów nauczania w Akademii Rolniczej w Szczecinie. W: *Środowiskowa konferencja – Kierunki*

- modernizacji procesu kształcenia w szkole wyższej, s. 47–56, AR w Szczecinie.
- [52] JASNOWSKA J. 1979. Wydział Rolniczy. Studia zaoczne. W: M. KUBASIEWICZ (red.) *Akademia Rolnicza w Szczecinie w latach 1954–1979*. AR w Szczecinie, s. 46–50.
- [53] JASNOWSKA J. 1979. Informator i przewodnik programowy dla studentów studiów stacjonarno-zaocznych ekonomiki i technologii produkcji rolniczej. Studia magisterskie. Pod red. J. Jasnowskiej. AR w w Szczecinie, ss. 65.
- [54] JASNOWSKA J. 1980. Próby tworzenia skorelowanych programów nauczania w Akademii Rolniczej w Szczecinie. W: E. RADECKI (red.), *Usprawnienia procesu dydaktyczno-wychowawczego w szkole wyższej*. Materiały pokonferencyjne. Politechnika Szczecińska, Uczelniany Ośrodek Nowych Technick Kształcenia, s. 103–112.
- [55] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1981. Kotłowe torfowiska mszarne na Pojezierzu Bytowskim. *Zesz. Nauk. AR Wroc., Rol.* 38: 13–37.
- [56] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1981. Ocena aktualnego stanu i projekt racjonalnej sieci rezerwatów przyrody w północnej części województwa gorzowskiego. W: L. AGAPOW, B. WIATR. (red.), *Zasoby przyrody województwa gorzowskiego*, Ośr. Bad. i Konsult. TWWP w Gorzowie Wlkp. s. 5–36.
- [57] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1982. Najcenniejsze obiekty w rezerwacie „Rzeka Drawa” objęte ochroną ścisłą. *Chrońmy Przyr.* 4/5: 5–23.
- [58] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., 1982. Rezerwat krajobrazowo-wodny „Rzeka Drawa” na Pomorzu Zachodnim. *Chrońmy Przyr.* 3: 5–19.
- [59] JASNOWSKA J. 1982. Problemy doboru i strukturyzacji treści w nowoczesnych programach studiów rolniczych. W: C. MAZIARZ, K. DENEK, J. JASNOWSKA (red.), *Zasady doboru i strukturyzacji treści kształcenia w szkole wyższej*, IPNPTSzW, PWN, s. 79.
- [60] JASNOWSKA J. 1983. Koncepcja programu studiów kierunku rolniczego według nowych zasad i założeń kształcenia. Studia Materiały Informacje – Międzyuczelniany Ośrodek Metodyczny Akademii Rolniczych, Warszawa, z. 1/34.
- [61] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1983. Pojezierze Zachodniopomorskie. Przyroda Polska. Wiedza Powszechna, Warszawa, ss. 265.
- [62] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1983. Szata roślinna torfowisk mszarnych na Pojezierzu Bytowskim. Cz. 1. Charakterystyka torfowisk i ich rozprzestrzenienie. *Zesz. Nauk. AR Szczecin.* 99, *Rol. Ser. Przyrodn.* 30: 23–36.
- [63] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1983. Cz. 2. Flora torfowisk. *ibidem*, s. 37–47.
- [64] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1983. Cz. 3. Ogólna klasyfikacja fitosocjologiczna zbiorowisk torfowiskowych. *ibidem*, s. 49–57.
- [65] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1983. Cz. 4. Zbiorowiska roślinne ze związku *Rhynchosporion albae* Koch 1926. *ibidem*, s. 59–67.
- [66] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1983. Zbiorowiska roślinne związku *Caricion lasiocarpae* V.d.Bergh ap. Lebr. 49 torfowisk mszarnych na Pojezierzu Bytowskim. *Zesz. Nauk. AR Szczec.* 104, *Rol. Ser. Przyrodn.* 32: 65–80.
- [67] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1983. Roślinność rzędu *Caricetalia fuscae = nigrae* Nordh. 36 emend. Preis. ap. Oberd. 49 torfowisk mszarnych Pojezierza Bytowskiego, *ibidem*, s. 81–88.
- [68] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., 1983. Roślinność mszarnych torfowisk wysokich z rzędu *Sphagnetalia magellanici* Pawl. 28 Moore 68 na Pojezierzu Bytowskim, *ibidem*, s. 89–100.
- [69] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1983. Roślinność klasy *Utricularietea intermedio-minoris* Pietsch 64 torfowisk mszarnych Pojezierza Bytowskiego. *ibidem*, s. 101–112.
- [70] JASNOWSKA J. 1984. Innowacyjny model programu studiów na przykładzie projektu dla kierunku rolniczego, *Konf. Dyd. Międzyucz.* Wyd. AR Szczecin, s. 129–138.
- [71] JASNOWSKA J. 1984. Próba wypracowania nowego programu studiów dla kierunku rolniczego AR w Szczecinie. W: J. BOGUSZ, T. LEWOWICKI, J. ZAKRZEWSKI (red.) *Tendencje zmian programowych w szkołach wyższych*. Instytut Polityki Naukowej, Postępu Technicznego i Szkolnictwa Wyższego, Wyższa Oficerska Szkoła Lotnicza im. Janka Krasickiego, Warszawa, Dęblin, s. 325–346.
- [72] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., 1984. Wartości przyrodnicze szaty roślinnej strefy brzegowej Zalewu Szczecińskiego. W: *Symposium naukowe na temat „Problemy ochrony środowiska strefy przybrzeżnej Pomorza Zachodniego”* (streszczenia referatów), Szczecin, Szczecińskie Towarzystwo Naukowe, s. 22–23.
- [73] JASNOWSKA J. 1985. Innowacje programowe w Akademii Rolniczych wprowadzone w latach 1982–1984. W: T. LEWOWICKI, J. WOJTCZAK, J. ZAKRZEWSKI (red.) *Treści kształcenia w szkole wyższej: zagadnienia teoretyczne i badania empiryczne*. T. 2, Instytut Polityki Naukowej, Postępu Technicznego i Szkolnictwa Wyższego, Zarząd Szkolnictwa Wojskowego, Wyższa Szkoła Oficerska Służb Kwatermistrzowskich im. M. Buczka. Poznań, Warszawa, s. 375–393.
- [74] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., GRINN U., FRIEDRICH S., 1986. Flora projektowanego Drawieńskiego Parku Narodowego i jej osobliwości. W: L. AGAPOW, M. JASNOWSKI (red.), *Przyroda projektowanego Drawieńskiego Parku Narodowego*. Gorzowskie Tow. Naukowe, Gorzów Wlkp., s. 25–67.
- [75] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., FRIEDRICH S. 1986. Roślinność rzeczna, torfowiskowa i źródłkowa projektowanego Drawieńskiego Parku Narodowego, *ibidem*, s. 69–94.
- [76] JASNOWSKA S., JASNOWSKI M., FRIEDRICH S. 1986. Leśne zbiorowiska roślinne w projektowanym Drawieńskim Parku Narodowym, *ibidem*. s. 95–113.

- [77] JASNOWSKA J. 1986. Funkcje dydaktyczne projektowanego Drawieńskiego Parku Narodowego. *ibidem*, s. 225–233.
- [78] JASNOWSKA J. 1986. Botanika. W: S. DZIENIA (red.) *Przewodnik metodyczny dla studentów Studium Zaocznego I roku Wydziału Rolniczego*, AR w Szczecinie, s. 71–110.
- [79] JASNOWSKA J., RADOMSKI J. 1986. Wskazania metodyczne do studiowania systemem zaocznym w Akademii Rolniczej, *ibidem*, s. 27–69.
- [80] JASNOWSKA J. 1987. Niektóre aspekty metodyki konstruowania programów kształcenia na uczelniach rolniczych. *Studia-Materiały-Informacje, Międzyuczelniany Ośrodek Metodyczny*, Warszawa, 2/39, s. 35.
- [81] JASNOWSKA J., WALECKA A. 1988. Sprawozdanie Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego za 1987 rok – 31 rok działalności Societas Scientiarum Stetinensis, ss. 133.
- [82] JASNOWSKA J., WALECKA A. 1989. Sprawozdanie Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego za 1988 rok – 32 rok działalności Societas Scientiarum Stetinensis, ss. 144.
- [83] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1988. Ocena i diagnoza stanu wybranych torfowisk województwa śląskiego. Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego, opracowanie studialne. Ślupsk, ss. 26.
- [84] JASNOWSKA J. 1990. Programy kształcenia studentów na wydziałach rolniczych w opiniach nauczycieli akademickich. Warszawa Wyd. SGGW-AR, ss. 91.
- [85] JASNOWSKA J. 1990. Umiejętności – niedoceniane kryterium przy tworzeniu programów studiów. W: *Unowocześnianie kształcenia praktycznego w uczelniach rolniczych*. Międzyuczelniany Ośrodek Metodyczny Akademii Rolniczych, Warszawa s. 22–34.
- [86] DZIENIA S., JASNOWSKA J. 1991. Przewodnik metodyczny dla studentów zaocznych studiów magisterskich Wydziału Rolniczego. AR Szczecin, ss. 203.
- [87] JASNOWSKA J. 1991. Polsko-niemiecki Park Narodowy „Dolina Dolnej Odry” jako nowatorska koncepcja międzynarodowego obiektu pod ochroną prawną. *Zesz. Nauk. AR Szczecin*. **149**, *Rol. Ser. Przyr.* **51**: 3–9.
- [88] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1991. Drawieński Park Narodowy na ziemi gorzowskiej i piłskiej. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* **47**(4): 5–16.
- [89] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., 1991. Rezerwaty ściśle Drawieńskiego Parku Narodowego. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* **47**(5): 5–20.
- [90] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1991. Dynamika rozwoju roślinności torfotwórczej w rezerwacie „Kłocice Ostrowickie”. Cz. 1. Szata roślinna torfowiska. *Zesz. Nauk. AR Szczecin*. **149**, *Rol. Ser. Przyr.* **51**: 11–24.
- [91] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1991. Dynamika rozwoju roślinności torfotwórczej w rezerwacie „Kłocice Ostrowickie”. Cz. 2. Kompleks zonacyjny roślinności w procesie zarastania zasobnej w wapń zatoki jeziora w rezerwacie „Kłocice Ostrowickie”, *ibidem*, s. 25–35.
- [92] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M. 1991. Dynamika rozwoju roślinności torfotwórczej w rezerwacie „Kłocice Ostrowickie”. Cz. 3. Sukcesje roślinności w procesie torfotwórczym, historii złoża i obecnej szacie roślinnej, *ibidem* s. 37–52.
- [93] JASNOWSKA J. 1992. O polsko-niemieckim projekcie wspólnego parku narodowego w dolinie dolnej Odry. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* **48**(2): 39–51.
- [94] JASNOWSKA J. 1992. Przyrodnicze wartości projektowanego polsko-niemieckiego parku narodowego Dolina Dolnej Odry. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* **48**(3): 42–53.
- [95] JASNOWSKA J., JASZCZYŃSKI W. 1992. Informator o placówkach naukowych wyższych uczelni Szczecina zajmujących się problemami ochrony środowiska. Szcz. Tow. Nauk. i Urz. Woj. Szczecin, ss. 92.
- [96] JASNOWSKA J. 1993. Prof. dr hab. inż. Adam Pałczyński (1926–1992). *Wiad. Bot.* **37**(1/2): 125–129.
- [97] JASNOWSKA J.(red.) 1993. Stan środowiska miasta i rejonu Szczecina. Szcz. Tow. Nauk. Szczecin, ss. 358.
- [98] JASNOWSKA J. 1993. Szata roślinna rejonu Szczecina. W: J. JASNOWSKA (red.) *Stan środowiska miasta i rejonu Szczecina: zagrożenia i ochrona*. Szcz. Tow. Nauk. Szczecin, s. 91–116.
- [99] JASNOWSKA J. 1993. System obszarów chronionych w dolinie dolnej Odry. W: *Rola parków przyrodniczo-kulturowych w zagospodarowaniu doliny Odry*. Muzeum Miejskie w Nowej Soli, Instytut Historii Architektury, Sztuki i Techniki PWR., Fundacja Otwartego Muzeum Techniki we Wrocławiu. Nowa Sól, s. 89–114.
- [100] JASNOWSKA J. 1993. Sytuacja przestrzenna Drawieńskiego Parku Narodowego jako elementu podstawowego w wielkopowierzchniowym systemie ochrony młodoglacjalnej przyrody pojezierzy pomorskich. *Prądnik* **7**/8: 267–277.
- [101] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., FRIEDRICH S. 1993. Badania geobotaniczne w dolinie Rórzycy na równinie Waleckiej. Cz. 1. Przyrodnicza charakterystyka doliny Rórzycy. *Zesz. Nauk. AR Szczecin*. **155**, *Rol. Ser. Przyr.* **54**: 5–24.
- [102] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., FRIEDRICH S. 1993. Badania geobotaniczne w dolinie Rórzycy na równinie Waleckiej. Cz. 2. Wykaz flory grzybów i mszaków w dolinie Rórzycy, *ibidem*, s. 25–44.
- [103] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., FRIEDRICH S. 1993. Badania geobotaniczne w dolinie Rórzycy na równinie Waleckiej. Cz. 3. Wykaz flory roślin naczyniowych w dolinie Rórzycy, *ibidem*, s. 45–73.
- [104] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., FRIEDRICH S. 1993. Badania geobotaniczne w dolinie Rórzycy na równinie Waleckiej. Cz. 4. Zbiorowiska roślinne doliny Rórzycy, *ibidem*, s. 74–96.
- [105] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., MARKOWSKI S. 1993. Kociołki polodowcowe koło Trzcińska-Zdroju jako użytki ekologiczne. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* **49**(1): 23–29.
- [106] PAŁCZYŃSKI A., JASNOWSKA J., 1993. Atlas botaniczny – część zadaniowa. PWN, Warszawa, ss. 176.
- [107] PAŁCZYŃSKI A., JASNOWSKA J., 1993. Atlas botaniczny – część ilustracyjna. PWN, Warszawa, ss. 187.

- [108] JASNOWSKA J. 1994. Badania geobotaniczne i torfoznawcze w Polsce północnej jako podstawa planowania regionalnego i programowania ochrony przyrody w powiązaniu z gospodarką. W: *Wkład nauk rolniczych w rozwój gospodarczy Pomorza Zachodniego*. Mat. Sesji Nauk. Szczecin, 23 września 1994. AR w Szczec. Wyd. AR, s. 56–59.
- [109] JASNOWSKA J. (red.) 1994. Czterdziestolecie Akademii Rolniczej w Szczecinie 1954–1994. Wyd. AR Szczecin, ss. 285.
- [110] JASNOWSKA J. 1994. Byli pracownicy Akademii Rolniczej (WSR) w Szczecinie. W: J. JASNOWSKA (red.), *Czterdziestolecie Akademii Rolniczej w Szczecinie 1954–1994*. Wyd. AR, s. 155–156.
- [111] JASNOWSKA J. 1994. Łęgi w dolinie dolnej Odry w świetle badań geobotanicznych. W: *Łęgi w rolnictwie i ochronie środowiska*. Zesz. Probl. Post. Nauk. Rol., PAN, Wydz. Nauk Rol. i Leśn. 412: 51–62.
- [112] JASNOWSKA J. 1994. Zmiany w szacie roślinnej jako wskaźnik zagrożenia ekosystemów przez gospodarkę. W: B. KRAWIEC (red.), *Modelowanie gospodarki w rejonach szczególnie chronionych*. Szczecin, s. 131–140.
- [113] JASNOWSKA J., WOLEJKO L. 1994. Inventory – a key to the sound protection of mires in Western Pomerania, Poland. W: A. MOEN, R. BINNS (red.), *Regional variation and conservation of mire ecosystems*. Summ. of papers. Univ. Trondheim Rapp. Bot. Ser. 1994, 1: 30. + poster.
- [114] JASNOWSKA J., JASNOWSKI M., RADOMSKI J. 1995. Botanika. Wyd. Brasika, Szczecin, ss. 538.
- [115] JASNOWSKA J. 1995. Eksploatawanie torfów mszarnych jako przygotowanie siedlisk torfowiskowych pod uprawy. Sesja naukowa pt. „Torfoznawstwo w badaniach naukowych i praktyce”. Falenty 6–7.XI.1995. Wyd. IMUZ, s. 335–340.
- [116] JASNOWSKA J., MARKOWSKI S. 1995. Stan torfowisk wysokich bałtyckich w woj. słupskim po eksploatacji torfu. Sesja naukowa pt. „Torfoznawstwo w badaniach naukowych i praktyce”. Falenty 6–7.XI.1995. Wyd. IMUZ, s. 51–56.
- [117] JASNOWSKA J. 1995. Konsekwencje melioracji wodnych w świetle badań geobotanicznych. W: *Ekologiczne aspekty melioracji wodnych*. Wyd. Inst. Ochrony Przyrody PAN, Kraków, s. 27–35.
- [118] JASNOWSKA J. 1996. Badania dynamiki zbiorowisk roślinnych na poprzecznym transekcie w Parku Krajozbrazowym Doliny Dolnej Odry. Vegetations – und moorkundliche Transektuntersuchungen im Unteren Odertal bei Szczecin – Polen. Mat. polsko-niemieckiej Sesji na temat postępu badań w Dolinie Dolnej Odry, Schwedt.
- [119] JASNOWSKA J., KOWALSKI W. 1996. Ochrona przyrody i organizacja ochrony środowiska. W: H. CZYZ (red.), *Przewodnik metodyczny dla studentów studiów zaocznych II roku kierunku Ochrona Środowiska*, s. 45–52.
- [120] JASNOWSKA J. 1996. Prof. Stefan Kownas. W: S. BIAŁECKI, J. RUTKOWSKI (red.), *Ludzie nauki Szczecina w 50-leciu*. Wyd. Szcz. Tow. Nauk. (w druku).
- [121] JASNOWSKA J. 1996. Doc. dr Antonina Sienicka, ibidem (w druku).
- [122] JASNOWSKA J., MARKOWSKI S. 1996. Torfowiska zlewni Parsęty – stan rozpoznania, zadania gospodarcze. W: *Stan badań środowiska przyrodniczego dorzecza Parsęty w warunkach różnokierunkowej antropopresji*. Stacja Geologiczna UAM Poznań (w druku).
- [123] JASNOWSKA J., FRIEDRICH S., MARKOWSKI S., KOWALSKI W. 1996. Ocena walorów i zagrożeń szaty roślinnej Pobrzeża Pomorskiego w woj. koszalińskim. Cz. I. Charakterystyka geobotaniczna Pobrzeża Pomorskiego oraz roślinności torfowisk. Zesz. Nauk. AR w Szczecinie (w druku).
- [124] JASNOWSKA J., FRIEDRICH S., MARKOWSKI S., KOWALSKI W. 1996. Ocena walorów i zagrożeń szaty roślinnej Pobrzeża Pomorskiego w woj. koszalińskim. Cz. II. Zbiorowiska leśne Pobrzeża Pomorskiego w woj. koszalińskim. Zesz. Nauk. AR w Szczecinie (w druku).
- [125] JASNOWSKA J., FRIEDRICH S., MARKOWSKI S., KOWALSKI W. 1996. Kompleksowy projekt ochrony przyrody na Pobrzeżu Pomorskim w woj. koszalińskim. Zesz. Nauk. AR w Szczecinie (w druku).

SPRAWOZDANIA ZE SPOTKAŃ NAUKOWYCH SCIENTIFIC MEETING REPORTS

„PROGRAM CORINE A ZACHOWANIE DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO POLSKI” – SEMINARIUM (KRAKÓW – OJCÓW, POLSKA, 19 CZERWCA 1995)

**Programme CORINE and conservation of Polish
natural heritage – a symposium (Cracow – Ojców,
Poland, 19 June 1995)**

Program CORINE (COOrdination of INformation on the Environment) ma na celu: 1) zintegrowanie informacji dotyczących stanu środowiska przyrodniczego Europy; 2) koordynację działań w zakresie przetwarzania danych i organizacji informacji o środowisku; 3) zapewnienie porównywalności informacji i kompatybilności danych. W pierwszym okresie realizacji, w latach 1985–1990, program objął kraje Wspólnoty Europejskiej, natomiast w 1991 r. Komisja Europejska podjęła decyzję o rozszerzeniu niektórych baz danych na kraje środkowoeuropejskie. Znalazła się wśród nich także Polska.